



MATJAŽ HANŽEK

PESME O TOMAŽU ŠALAMUNU

razumljivo je što su njegove pesme izazvale u javnosti otpor i negodovanje na šta smo mi slovinci već odavno navikli

i pošto je reč o tome nemoguće je da čovek ne vidi u vašoj poeziji dubok demokratizam drukčiji od svih dosa dašnjih socijalističan u suštini o toj slici vašeg stvaralaštva dajem vam pravo da mislite i kažete šta vam se čini da je istina

to govori sasvim ozbiljno zašto nema smešnosti u tome što on jede salatu smešnost je u tome što nepotrebnim poslovima dajemo važnije mesto

najveća greška u našem životu je ta što u njemu nema nikakve greške

RAZNE ZANIMLJIVOSTI

vrlo je zanimljiva ta pojava ako dugo vremena ništa ne radiš a onda se odjednom setiš i odeš da sečeš drva već posle nekoliko sati nastane krvav žulj a ako zatim još nastaviš sa sečenjem ubrzo očvrstneš dlanove i drugi put možeš čak lopatom da kopaš rupe

ali još je čudnije to što jedan filmski kritičar napiše u nefilmskom časopisu da je lepota čist red a na kraju još nešto o zanimljivostima
ZANIMLJIVOSTI SE SJAJO UNOVČUJU

prastara je istina da kamen treba triput udariti ako hoćeš da put bude dobar



TOMAŽ KRALJ

5
kad ozeleni drveće kažemo da je došlo proleće
kad padne sneg kažemo da je nastupila zima
kad je već proleće pa iznenada padne sneg
kažemo zima je udarila repom

2
sat meri vreme
kad prođe 24 sata zamenjujemo dan

5
ptiče sedi na drvetu
zatim odleti

ŠTA JE TO?

to je
ptiče je promenilo ambijent

14
ako izgubimo stolicu
idemo u biro za nađene stvari
i nađemo stolicu
ako to nije moguće prijavimo gubitak
ponekad neko nađe stolicu i
donese je u biro za nađene stvari
činovnik iz biroa za nađene stvari
poruči nam
da su naši stolicu
i mi idemo da pogledamo
da li je nađena stolica naša
ako je naša uzmemo je i lepo se zahvalimo
ponekad je uzmemo i ako nije naša
jer je vrlo nezgodno biti bez stolice

6
usisač za prašinu usisava prašinu
to znači da onda tamo nema više prašine
i soba je tako čistija zdravija i
prijatnija zato radije boravimo u takvim sobama
na vratima moje sobe piše
uravnoteženje duha i tela

10
antonio gramši je bio vođa
italijanskog radničkog pokreta
osnivač italijanske komunističke partije
od 1917. godine bio je sekretar partijske
organizacije

urednik različitih komunističkih listova
1928. bio je osuđen na 20 godina robije
opštom amnestijom kazna mu je smanjena na
deset godina
nekoliko godina po isteku kazne iscrpen je umro
u bolnici

antonio gramši nije bio sofist diletant
antonio gramši je nosio cvikere

2
če gevara je bio revolucionar
zatim su ga streljali

razne zanimljivosti

TOMAŽ ŠALAMUN

ISUS NIL DUŠAN ŠTA

■
isus hristos se čviri u paklu. dugo je pasao
ovce koje su davale deset vrsta vune. avram je
leteo po vazduhu kao leptir. kad je imao
četnaest godina i položio malu maturu kupili su mu tofo
ciklističke naočare. pri svakom kupanju molio je
da ne bude takav kao holanđani, isus hristos je
rekao: vidite sve ovo? zaista vam kažem: neće
ovde ostati kamen na kamenu koji se ne bi
srušio.
a savle je još mirisao na pretnju i ubijanje. i
sus hristos je bio raspet kad mu je bilo trideset
tri godine. na levoj strani je bio levi razboj
nik na desnoj strani je bio desni razbojnik.

■
nil je od crvenog i crnog gvožđa, plohe nila
glatke su kao vodena površina i strme kao obala.
deli se od mora do helwana od helwana do el
mi
nye od el minye do karnaka od karnaka do
dake od
dake do wad medana od wad medana do
malakala. za
kitovan je kao trup godine i bojen mašinski.
kad ga
budu odvezli kamionima trava će biti mnogo svet
lija. nil je voda. pesak se talasa po dnu. nil teče
danju i noću 8 km na sat. kad dođe do delte
i razdeli se na mnogo rukavaca svaki od tih
rukavaca ide prema moru. strane plohe ima pot
puno glatko obrađene. visina je jednaka. kad
sam ga
prvi put video zaustavio sam se i dugo vremena
ga gle
dao. u žbunju je ležala policija. imala je zele
ne uniforme i oko pojasa zelenu traku.

■
dušan jovanović gleda na sat. od ušnih resa
do doručja ima kocku s dvanaest jednakih ivi
ca. kada guta oči mu klize od krova do
zamka i od zamka do drvoreda ispred zamka. ka
da leži na vodi voda je mirna. svi koji su pozna
vali dušana jovanovića zapamtili su boju njego
vih obraza. vrat ima kao jabuka. kad bude
opruzen na
padine planina biće neispravan i mrlav umoran.
rano ujutro
biće i po svoj dolini biće trava još mokra od
rose.
mali saša će listati po školskim sveskama. dušan
jovanović ima najinteresantnije razmake između
prstiju
ruku koje sam bilo kad video. vreme će biti vedro
i sve što bude bilo kako u vezi s tim trenutkom
biće u
vezi s njim. pričaju da je dušan jo
vanović imao iznad kreveta maslinastozelenog
andela od
pečene gline i da je rođen u znaku vodolije.

■
šta vam je najdraže u životu
u životu mi je najdraži mir
da li biste išli za misionara
mislim da bih išao za misionara
ali bih još morao promisliti
šta vas je u poslednje vreme posebno uzbudilo
ne bih mogao reći šta me je posebno uzbudilo
da li osećate posledice drugog svetskog rata
ne osećam posledice
sećam se da je vojnik skočio na rampu
sećam se da sam video plavog leptira
molimo vas da nešto poručite našim slušaocima
od srca pozdravljam strica eugena koji je sad u
kanadi



FRANCI ZAGORIČNIK

PESMA ZEMLJA VAZDUH

bescenje
druga stvar je bescenje
a sasvim nešto drugo je bescenje

geslo buržoaske revolucije
geslo proleterске revolucije
reizam je izvidnica komunizma

koji je preko svog lica napisao
to nisam ja

ja sam sasvim nešto drugo
nisam svoj izgled
nisam svoja utroba
i nisam svoja duša

stvar oko mi daje pravo
da gledam stvar ruku
koja se hvalisavo podiže
na stanići gde ide moj put

neću ponavljati imena stvari
jer mi je odvratno
da uzimam ozbiljno
što se nameće večnošću

neću sići
da bih je izbrisao
drugi prolaze
i očigledno im odgovara

stvar druga ruka daje mi pravo
da opipam stvar zavrtnaj
koji se oslobođeno odvija i priteže
sliku alpe plavo nebo

stvar ruka mi daje da mislim
ali sve neću trpeti
iskorišćuju me
jer ne mogu da napustim voz

zavrtnaj odleti kroz prozor
pogled obuhvati zamak
hoće da ga ima za sebe
za sebe hoće da ga ima zamak

ljubav iscveta pesmu
sramežljivo odbija dar neba
ne svetla
a svetla nikako svetlosti

a ništavila nikako svete
i pesma ga pohotno grabi

stiska ga za vrat
na ništavilo na
hoću

to ludilo me jača
smrt podstiče
dobrodošla svaka pretnja
dobrodošlo sve

zašto ću ubijati
grubom nežnošću

prvo ću štetiti
zatim ću se naviknuti na odabiranje
da da to da to ne

peršun i celer
i uopšte slovenka
kokoške govodo
i druga jaja
za ugodno raspoloženje

vietnam zap. berlin
i uopšte taj šareni svet
kič pornografija
chronique scandaleuse
za prijatno raspoloženje

beat hippie
sloboda za stvar
biti bog ili ne biti
pesma zemlja vazduh

I. G. PLAMEN

SKOKOVI U VODU

SKOK NA NOGE

plivačka kapa dopire do brade
pantljika pokriva obraz
ruka dopire do noge
dlan pokriva bedro

SKOK NA GLAVU (napred s pregibom)

skakač
u kupaćim gaćicama
sakrije glavu
i nestane u dubini

SKOK NA GLAVU (napred ispruženo)

nogama dodiruje
suvu stenu
rukama dodiruje
mokru stenu

AUERBACHOV SKOK

neko vreme nagore
neko vreme nadole
težina oblaka
pritiska na vodu

DELFIN

na dasci predručenje
prodor prstima na nozi

razmak među rukama se povećava
razmicanje među rukama nestane

SALTO

skakač se smotla
u kamen
skakač se razmotla
u štap

ZAVRTANJ

ledni položaj
leva ruka kruži uz telo
desna ruka kruži dalje od tela
skok na glavu

BURGIJA

prsti na nogama
dodiruju prste na rukama
trougao se pokvari
napravi se spirala

(Preveo sa slovenačkog
Dejan Poznanović)